

i mit sidste Gang indbragte Lovforslag, er det stet af en Grund, som ganske vist har sin Betydning, men næppe nogen stor praktisk Betydning, nemlig at det maa forudsættes, at i en Kreds, der er saa stor som Kjøbenhavns 5te Valgkreds, vil der ved Valgmandsvalgene være En eller Anden, som vil bruge sin Ret til at benytte skriftlig Afstemning. Naar det staa i Loven, maa dette forudsættes. Men er der Noget, der har forestillet sig, hvor stor en saadan Stemmeseddel skal være, naar der skal staa 168 Navne paa den? Jeg holder her i min Haand et Stykke Papir af den Slags, som bruges af Rigsdagens Stenografer til at skrive paa, og der findes paa dette 38 røde Streger; skal der nu skrives 168 Navne — og muligvis 200, naar vi faae de endelige Tal at vide — og der skal være en Side blank, er det let at regne ud, at dette ikke kan staa paa eet saadant Stykke Papir. Det er af den Grund, jeg har beholdt Bestemmelsen om en Konvolut. Men jeg tror paa den anden Side, at man let vil komme over Banfæligheden alligevel, da Tilfældet vil være meget sjældent, og hvis En kommer med flere sammenhæftede Stemmesedler, der ere tilstrækkelig tydelig nummererede og sammenlagte paa en saadan Maade, at de kunne stemples, vil han jo godt kunne stemme paa denne Maade, og hans Stemmeseddel vil kunne anerkendes som gyldig. Det er det ene Punkt i mit Forslag, som jeg meget godt kan frasælde. Det andet er Bestemmelsen om, at en Stemmeseddel ikke er ugyldig, fordi den indeholder færre Navne, end der skal vælges Valgmænd, og at ved Optællingen udfyldes Seddelen ved Gjentagelse af de først anførte Navne, indtil det fulde Antal naaes. Det er en Fordring, som i sin Almindelighed er retfærdig. Det er en Slags Forholdstalsvalgmaade. Men Virkeligheden er for mig vigtigere end Theorien, og det, som skulde opnaaes navnlig her i Kjøbenhavn ved en saadan Forholdstalsvalgmaade, var jo, at der blev sikret Mindretallet Repræsentation. Jeg behøver vel næppe at forudskikke den Bemærkning, at ved de almindelige Valgmandsvalg ere Vælgerne de samme som ved Folkethingsvalgene, og ifølge Folkethingsvalgene af 28de Januar 1887 vilde der ved Hjælp af en saadan Slags Forholdstalsvalgmaade kunne sættes 1 Lands-tingsmand igjennem i Kjøbenhavn, men efter det Udfald, som Valgene fik den 21de Januar i Aar, vil Oppositionen uden Forholdstalsvalgmaaden kunne sætte ind, hvad der netop tilkommer den, idet der ifølge Valgkredsens Fordeling vil kunne sættes 3 oppositionelle Lands-tingsmænd ind

her i Kjøbenhavn. Hvis man vilde bruge denne Forholdstalsvalgmaade, vilde Oppositionen kun kunne sætte 1 ind og være meget nær ved at kunne sætte 2 ind, i Genhold til Beregninger, som jeg ikke skal komme nærmere ind paa, men naar man kender Folkethingsvalgene og Valgmændenes Antal, vil man selv let kunne regne efter, om det forholder sig saaledes. Da man altsaa opnaaer, hvad man egentlig skulde, uden at bruge Forholdstalsvalgmaaden, har jeg her kunnet frasælde dette Krav. De kjøbenhavnske Valg have nemlig saa overordentlig stor Betydning, at selv om den kunde komme mange Steder paa Landet til Gode, vilde man dog let kunne tage Oppositionen det meget ilde op, om den gif med til Noget, hvorved Kjøbenhavns Opposition kun fik een Lands-tingsmand i Stedet for to eller tre; tre kan maaste nok opnaas, men i alt Fald tør to sikkert kunne paaregnes. At det kan ske, er naturligvis kun en Følge af den Maade, hvorpaa de kjøbenhavnske Folkethingsvalgkredse for Dieblittet ere inddelte, og jeg vil da sige, at Intet er saa galt, at det jo er godt for Noget, thi hvis i dette Dieblitt f. Ex. den store 5te Kreds var delt i en halv Snes Kredse, er det ikke sikkert, at den til Efteraaret vilde staa sig saa godt ved Lands-tingsvalget, som den nu kan, thi det er ikke sikkert, at alle disse Kredse saa vilde have Flertal for Oppositionen; men dersom de nu stemme samlede, ville de, hvis de holde Stillingen fra 21de Januar d. A., ganske sikkert kunne sætte et meget betydeligt Antal Valgmænd ind, saa at man kan sige, at den iøvrigt uheldige Inddeling af Folkethingsvalgkredsene i Kjøbenhavn kan bevirke, at Kjøbenhavns Opposition kan faae flere Lands-tingsmænd ind til Efteraaret, end den ellers vilde kunne faae. — Jeg skal altsaa slutte med den Hensigt til det høie Thing, at det under Sagens videre Behandling vil tilføie disse, som det forekommer mig, meget lidt vidtgaende Forslag. Jeg vil ønske, at Sagen kan gjenneføres saa hurtig som muligt, og at man da ved tilstrækkelig Hensyntagen fra de forskjellige Sider maa kunne enes om Noget, som i høiere Grad end det foreliggende Forslag kan siges at tilfredsstille hele Rigsdagen.

Gad: Efter de Udtalelser, jeg nu hørte af det ærede Medlem for Standerborg Amts 1ste Valgkreds (Wajer), finder jeg ingen Anledning til at gaa synderlig dybt ind paa denne Sag. Jeg skal kun tilføie, at det forekommer mig, at haade Regjering og Lands-thing have stillet sig overordentlig rigtig overfor det Forhold, som er Gjenstand for